

SKANI

Vestards Šimkus (1984)

Vestard Shimkus

Pirmais koncerts klavierēm un stīgu orķestrim *Veltīts neērtajam cilvēkam (2008)*

Concerto No. 1 for piano and string orchestra *Dedicated To The Bothersome Man*

1. I.	11:09
2. II.	4:06
3. III.	7:17

Sapņu ainās. Deviņas etīdes klavierēm (2014)

Dreamscapes. Nine etudes for piano

4. I. <i>Plūdu vārti (Flood Gates)</i>	2:04
5. II. <i>Čūskas (Snakes)</i>	1:07
6. III. <i>Sudrabtumšie koki (Silverdark Trees)</i>	3:18
7. IV. <i>Peldošās zvaigznes (Floating Stars)</i>	4:27
8. V. <i>Cunami (Tsunami)</i>	1:52
9. VI. <i>Aizmirstais sapnis (veltīts Johanam Sebastīānam Baham)</i> <i>(The Forgotten Dream (dedicated to Johann Sebastian Bach))</i>	4:20
10. VII. <i>Paralēlais sapņu laiks (Parallel Dream-time)</i>	2:45
11. VIII. <i>Realitāte (Reality)</i>	2:40
12. IX. <i>Lodes (Bullets)</i>	3:16

13. <i>Likteņa vārti klavierēm un simfoniskajam orķestrim (2018)</i> <i>Gates of Destiny for piano and symphony orchestra</i>	6:43
--	------

Vestards Šimkus, klavieres
Liepājas Simfoniskais orķestris
Atvars Lakstīgala, diriģents

Vestard Shimkus, piano
Liepāja Symphony Orchestra
Atvars Lakstīgala, conductor

TT: 55:04

Recorded at: Great Amber Concert Hall, Liepāja,
September 2021 (1-3 & 13),
Latvian Radio Studio 1, Riga, March 2021 (4-12)
Recording producer & sound engineer:
Normunds Slava (1-3 & 13), Gustavs Ērenpreiss (4-12)
Sound engineer assistant: Jānis Straume (1-3 & 13)
Mastering: Normunds Slava
Booklet text: Armands Znotiņš
English translation: Amanda Zaeska
Photos: Anna Riabova, Reinis Hofmanis
Design: Gundega Kalendra, Raugs.eu
Executive producer: Egīls Šēfers
© Liepāja Symphony Orchestra (1-3 & 13), Vestard Shimkus
(4-12), 2022
© Liepāja Symphony Orchestra & LMIC/SKANI 134, 2022

skani.lv
iso.lv

Kultūras ministrija

VALSTS
KULTURĀPĪTĀLU FONDS

Vestard Shimkus (1984) is among the generation of Latvian performers who came of age and began his professional career after Latvia had regained its independence. These artists were able to study abroad, perform freely anywhere in the world and sign contracts with respectable recording labels – in other words, things that had been unavailable to Teofilis Biķis, Sergejs Osokins, Ilze Graubiņa, Raffi Kharajanyan and others who were the first teachers of Šimkus, Armands Ābols, Reinis Zariņš, Andrejs Osokins, Arta Arnicāne and Diana Ketler. The Iron Curtain had denied them deserved recognition in Western concert halls. Shimkus and his generation, for their part, were free to develop their careers from the very beginning. Or at least in theory, because any story of international success is also underpinned by considerable financial resources, of which newly independent Latvia had little to spare.

In this sense, we may draw a comparison between Shimkus as well as Andrejs Osokins (the son of Sergejs Osokins and older brother of Georgijs Osokins) and another performing artist of their generation in a different field of music, namely, Baiba Skride. Beginning in the 1990s, she was the first of a pleiad of brilliant female Latvian violinists that went on to include Vineta Sareika, Paula Šūmane, Elīna Bukša, Laura Zariņa and Kristīne Balanas. Skride has often said that her early successes (and those of her sisters, pianist Lauma Skride and violist Linda Skride) were reinforced by the continued and selfless support from their family. Conductor Arnolds Skride and pianist Līga Skride organised their daughters' first concerts, sought financial support for their travel to international competitions, created an emotionally favourable home environment and, ultimately, could deservedly enjoy a feeling of fulfilment as a result of their efforts.

The same happened to Shimkus. He was born into an intelligent and musical family. His father, Gunārs Shimkus, played in the *Katedrāle* art-rock group together with composer Vilnis Šmīdbergs. His mother, Iveta Shimkus, is a poet and literature teacher. His younger sister, Aurēlija Shimkus, is a pianist. And Shimkus himself has been married to singer Elīna Shimkus since 2012. In interviews, Shimkus has also always stressed the importance of the support he has received from his family, which helped him while studying abroad and as he launched his career. He has won an impressive number of awards, including the Maria Canals Competition in Barcelona in 2009 and the similarly prestigious Los Angeles International Liszt Competition seven years earlier. The list of musicians he has studied under at academies and masterclasses would be similarly long and include Dmitri Bashkirov in Madrid, Vadim Sukhanov in Munich and Daniel Pollack in Los Angeles.

Shimkus is currently thirty-seven years old. Based on other piano virtuosos, many creative high points and levels of artistic maturity may still lie ahead of him. Hopefully, these will be marked by even bolder choices of repertoire. However, he already differs from his highly talented peers Reinis Zariņš, Andrejs Osokins and Georgijs Osokins in one fundamental aspect. To wit, Shimkus is not only a pianist but also a composer. He wrote his first pieces of music as a composition student under Pēteris Vasks at the Emīls

Dārziņš Music High School, and his piano paraphrases, variations and fantasias (a typical example is *Astor Piazzolla's Heartbeat*) were followed by increasingly more confident and serious works. The year 2008 marked a turning point, when his Piano Concerto No. 1 was included in the symphonic music programme of the Latvian Song Festival. After that, his imagination opened up even further. Shimkus wrote the Piano Concert No. 2 *In a Darkness Auspicious to Me* for solo piano and choir with an epigraph by Imants Ziedonis, and followed it, quite naturally, with the *Missa Brevis* composed for the 2018 Sacred Music Festival and the *Light Years Away* sonata for solo piano. Simultaneously, with an almost avantgarde ragtime-like introduction, he wrote music for Alessandro Baricco's story about an unusual and sad pianist for the *Novecento* concert performance, in which Kristaps Kēsēlis played the narrator (and which would benefit from future performances with Maksims Busels, Mārtiņš Meiers or Āris Matesovičs). The pastoral paintings of his +33 C piano quintet, for their part, would fit beautifully in the hot, hazy air next to a Latvian lake or river in next year's summer concert season.

Which leads to the question of whether the stylistic key to Shimkus' original compositions can also be found in the context of his piano repertoire and musical sympathies and antipathies. Truly, several parallels can be drawn, particularly if we compare the Piano Concert No. 1, the *Dreamscapes: Nine Etudes for Piano* cycle and *Gates of Destiny* included in this album with works by kindred composers. First of all, it is for good reason that Šimkus calls himself a romantically thinking and feeling artist, and therefore the music he creates echoes the metamorphoses of turbulent imagination and vivid characters in the music of composer-pianists Ludwig van Beethoven, Frédéric Chopin, Robert Schumann, Franz Liszt and Sergei Rachmaninov. Second, virtuosity is an integral part of Romantic music, and here Šimkus fully realises his pianistic potential – the texture of the instrument sparkles with ever new variations, waves of rhythm and harmony crashing against each other. Third, Shimkus' predecessors reacted very harshly to empty, meaningless virtuosity, and so he has also found room in his music for contemplation, meditation, lyrically serene moments and quiet observation.

At one point, the harmonious language of Romanticism outgrew itself, with complex vertical structures suddenly becoming atonal, and Shimkus' music sometimes leaves a similar impression as a stable tonality can no longer be detected amongst the flowing of expressive passages and dense chords. Nevertheless, Shimkus feels no enthusiasm for the rationalism of Arnold Schoenberg; he feels much more affinity with the exalted and extreme contrasts of Alexander Scriabin. In fact, the expressiveness and breadth of Shimkus' creative world call to mind three more masters: the Italian composer Ferruccio Busoni, Persian-British composer Kaikhosru Shapurji Sorabji and the American composer Leo Ornstein. Shimkus, however, is more accommodating towards the listener. Busoni's Piano Concerto also includes a choir, but the Latvian composer manages to offer a more compact form that contains far fewer clusters in the variations than in Ornstein's

sonatas, and his musical ideas are expressed more laconically than Sorabji's revelations over the four-and-a-half hours of *Opus Clavicembalisticum*. But there are nevertheless similarities: the semantics of Late Romanticism, the insuppressible emotion, the rich polyphony.

The Piano Concerto No. 1 by Shimkus is subtitled *Dedicated To The Bothersome Man*, which indicates that he and his composition teacher Pēteris Vasks share not only a number of contemporary musical parameters used to express heightened feelings as vividly as possible, but also the ethical dimensions of music, the presence of always topical socio-psychological themes and the desire to look into the soul of one's fellow human being and portray their thoughts and experiences. In *Gates of Destiny*, composed a decade later, an orchestra has taken the place of the string quartet; this work can be perceived at once as a summary and continuation of the Piano Concerto No. 1, and it seems that, in addition to the more taut form, the drama and ambiguity of the musical impulses and portrayals have also increased.

Between these two works lies the 2014 cycle *Dreamscapes: Nine Etudes for Piano*, in which the romantic fantasia has taken on an almost surreal quality and the contrasts in emotion and character are expressed with considerable visual plasticity. So, probably more Lautréamont, Guillaume Apollinaire and Georg Trakl than Schumann. Also Johann Sebastian Bach, because the sixth etude, *The Forgotten Dream*, is dedicated to him. But at other times, the Baroque ornamentation and philosophical contemplation are replaced by dramatic and lyrical dreams, visions and experiences interchanging with the touch of tragedy characteristic of the aforementioned poets and, even more, the ambiguous possibilities of translation – snakes turning into silverdark trees, a leisurely gaze at floating stars followed by the initial static of a tsunami and the subsequent avalanche of a mass of sound. The eighth movement, *Reality*, morphs into the finale, *Bullets*, but there is no certain answer as to exactly what kind of orbs are meant, whether heavy metal balls suspended by chains or the tiny pellets fired from a shotgun.

One thing, however, is certain: just like those of the Piano Concerto No. 1 and *Gates of Destiny*, the musical elements of *Dreamscapes* share qualities with film music. This is not surprising, given that Shimkus has twice won the *Lielais Kristaps* National Film Award – for his music for Laila Pakalniņa's *Dawn* and Ģiedre Beinorute's *Breathing into Marble*. The only difference is that both works for piano and orchestra belong more to the genre of feature films, whereas *Dreamscapes* resembles animation. Of Oscar-winning short films, the most direct connection would be with Tyron Montgomery's 1996 *Quest* or Kunio Kato's 2008 *The House of Small Cubes*. Perhaps Shimkus' imagination would be further stimulated by a collaboration with Lizete Upīte, Gints Zilbalodis or Vladimir Leshchov?

The vast majority of animated films from the past have never appeared on Latvian screens, and the Latvian concert repertoire would likewise benefit from at least a few

scores by Sorabji, Ornstein and Busoni. And for his part, there is still room for Shimkus to grow as a composer – if Busoni wrote the opera *Doktor Faust*, why shouldn't a Latvian opera be set to Thomas Mann's plot instead of Goethe's? There is no doubt that Shimkus would have something to say on these themes. In any case, I am also looking forward to the realisation of less grandiose plans. For example, it would be interesting to compare Shimkus' own performances of his virtuoso compositions with those of, say, Reinis Zariņš. Or perhaps a concert in which Shimkus joined the three Osokins as a guest artist – all they would need to do is agree on a date and choose the most appropriate repertoire.

Armands Znotiņš

Vestards Shimkus is one of the leading Latvian musicians of the present day. He has performed in Europe, the United States, the Middle East, China and Japan. He attended the Emīls Dārziņš Music High School in Riga, where he studied piano under Ruta Švinka, Ligita Muižarāja, Teofilis Biķis and Sergejs Osokins and composition under Pēteris Vasks. He went on to study under Dmitry Bashkirov at the Reina Sofia School of Music in Madrid, Daniel Pollack at the University of Southern California in Los Angeles and Vadim Sukhanov at the Richard Strauss Conservatory in Munich. He has also participated in masterclasses led by Joan Havill, Aleksander Satz, Igor Zhukov and Lazar Berman.

Shimkus has focused on the finest Romantic composers of the 19th century: Franz Schubert, Felix Mendelssohn, Frédéric Chopin, Robert Schumann, Franz Liszt, Richard Wagner, Peter Tchaikovsky and Edvard Grieg. However, his repertoire also stretches further into the past – with works by Johann Sebastian Bach, Georg Frideric Handel, Antonio Soler, Joseph Haydn, Wolfgang Amadeus Mozart and Ludwig van Beethoven – as well as the 20th century, featuring the music of Claude Debussy, Alexander Scriabin, Sergei Rachmaninov, Maurice Ravel and George Gershwin. He premiered the *Seasons* cycle of music for piano by Pēteris Vasks, the First Liepāja Concerto No. 1 *Duality* by Andris Dzenītis and the Liepāja Concerto No. 7 by Santa Ratniece.

Shimkus' own compositions have been performed with the Latvian National Symphony Orchestra and conductor Andris Poga, the *Sinfonietta Rīga* chamber orchestra and conductor Normunds Šnē, the Liepāja Symphony Orchestra and conductor Atvars Lakstīgala, the Latvian Radio Choir and conductor Sigvards Kļava and the Spīķeri String Quartet. He has performed with conductors Vassily Sinaisky, Andris Nelsons, Karel Mark Chichon and Eri Klas. Shimkus has likewise appeared on stage at many of the world's major concert venues, including the Wiener Konzerthaus, the Konzerthaus Berlin, the Tokyo Opera City Concert Hall, Maison de la Radio in Paris, the Concertgebouw in Amsterdam, Berwaldhallen and Konserthuset in Stockholm, the Moscow Conservatory and the Shanghai Oriental Art Centre. Shimkus has participated in the Schleswig-Holstein, Lucerne, Lockenhaus, Rheingau, Bergen and Kissinger Sommer festivals. He has also collaborated with director Dmitrijs Petrenko, poet Imants Ziedonis and actor Rēzija Kalniņa in a variety of multimedia music, theatre and poetry projects.

Shimkus' highly acclaimed solo albums include monographic programmes featuring the music of Alexander Scriabin, Sergei Rachmaninov, Richard Wagner, Pēteris Vasks, Glenn Gould, Ludwig van Beethoven and Antonio Soler. He has won prizes at many international competitions, including first place in the Balys Dvarionas Competition for Young Pianists in Vilnius in 1994, first place and the grand prix at the Chopin Young Pianists Competition in Poland in 1996, first place and the grand prix in the Stockholm Young Music Performers Competition in 2001, first place in the Liszt Competition for Pianists in Los Angeles in 2002, first place in the 5th Kissinger Piano Olympics in Bad Kissingen in 2007 and first place in the Maria Canals Music Competition in Barcelona in 2009. He received the Latvian Grand Music Award in 2002 and 2009 and the *Lielais Kristaps* National Film Award in 2016 and 2018. He is also a recipient of the Latvian Order of the Three Stars, Estonia's Order of the White Star and the Gold Badge of the Order of Merit of Poland.

The **Liepāja Symphony Orchestra** is the oldest orchestra in the Baltic states. It is still the only professional Latvian orchestra outside the capital city of Riga. The origins of the Liepāja Symphony Orchestra date back to 1881, when the first philharmonic orchestra in the Baltics was established in Liepāja. The orchestra blossomed under the leadership of German conductor and composer Hans Hochapfel, who worked in Liepāja from 1894 until 1928. Following the Second World War, the orchestra resumed playing in 1947 under the auspices of the Liepāja Music High School and for many years was led by school director and conductor Valdis Vikmanis. Oboist and conductor Laimonis Trūbs also contributed significantly to the orchestra's creative development.

In 1986, the Liepāja Symphony Orchestra was granted the status of a professional symphony orchestra, marking the beginning of a new chapter in the ensemble's history. Mikhail Orekhov led the orchestra from 1988 until 1991. The period from 1992 to 2009 with artistic director and chief conductor Imants Resnis was an important time for the orchestra. Resnis significantly expanded the range of the orchestra's performance; in addition to concerts in Riga, Liepāja and other cities in Latvia, the orchestra also began touring abroad, eventually also performing in China, Japan, India, Greece and Azerbaijan.

In 1993, Resnis founded the International Piano Stars Festival, which has grown to become one of Latvia's most significant festivals. Renamed the Liepāja International Stars Festival in 2016, it now also features virtuosi on many other instruments as well as renowned opera singers. The *Liepāja Summer* concert series established in the 1960s became a full-fledged festival in 2010, presenting works of symphonic and chamber music to festival audiences. In honour of Ēvalds Rimbenieks (the founder of the Liepāja Opera, the Liepāja People's Conservatoire, and the Liepāja Art School), the orchestra launched the Rimbenieks Festival of southern Kurzeme in 2021.

Atvars Lakstīgala served as the Liepāja Symphony Orchestra's artistic director and principal conductor from 2010 to 2017. Its artistic director and principal conductor since 2017 is Gintaras Rinkevičius of Lithuania. In 2015, the orchestra unveiled its new home, the Great Amber Concert Hall, with a series of celebratory concerts. During this time, the orchestra also developed a close collaboration with the *Toccata Classics*, *Wergo* and *Odradek* recording labels.

Latvian music has always made up a large part of the Liepāja Symphony Orchestra's repertoire. It also commissioned the *Liepāja Concerti* cycle of twelve new works by Latvian composers Andris Dzenītis, Ēriks Ešenvalds, Santa Ratniece, Rihards Zaļupe, Arturs Maskats, Platons Buravickis, Vilnis Šmidbergs, Juris Karlsons, Kārlis Lācis, Rihards Dubra, Andris Vecumnieks and Kristaps Pētersons. It also commissioned a cycle of Centenary Symphonies, premiering symphonies by Jānis Lūsēns, Imants Kalniņš, Andris Vecumnieks, Kārlis Lācis and Rihards Dubra.

The Liepāja Symphony Orchestra regularly collaborates with notable soloists, among them pianists Lazar Berman, Stanislav Igolinsky, Maciej Grzybowski, Mūza Rubackytė, Anton Lyakhovskiy, Brigitte Engerer, Sergejs Osokins, Andrejs Osokins, Agnese Egļiņa, Vestards Shimkus, Reinis Zariņš; clarinetist Guntis Kuzma; flutist Dita Krenberga; violinists Gidon Kremer, Ilze Zariņa, Kristīne Balanas, Paula Šūmane; trumpeter Sergei Nakariakov; cellists David Geringas, Kristīne Blaumane, Margarita Balanas; violist Maxim Rysanov; and singers Aleksandrs Antoņenko, Maija Kovaļevska and Egils Siliņš.

The Liepāja Symphony Orchestra has twice won the Latvian Grand Music Award, the country's highest honour in music (in 2006 and 2017), and has several times won the *Zelta Mikrofons* Annual Latvian Music Recording Industry Award.

iso.lv

Atvars Lakstīgala began his career in music as a professional French horn player from 1997 until 2010. He studied the instrument under Arvids Klišāns at the Jāzeps Vītols Latvian Academy of Music, where he also studied wind orchestra conducting (Jānis Puriņš' class) and symphonic orchestra conducting (Imants Resnis' class). He earned a master's degree from the Universität der Künste Berlin (UdK-Berlin) under Lutz Köhler. He further improved his mastery at conducting in masterclasses with Heinrich Schiff, Vassily Sinaisky, Leonid Grin, Neeme Järvi and Paavo Järvi.

Lakstīgala served as the principal conductor of the Liepāja Symphony Orchestra from 2010 to 2017. His opera repertoire includes Giuseppe Verdi's *La Traviata*, *Un ballo in maschera* and *Macbeth*, Giacomo Puccini's *Triptych* and *Tosca*, Peter Tchaikovsky's *Eugene Onegin* and Sergei Prokofiev's *The Love for Three Oranges*. Together with Ainārs Rubiķis, he premiered *Mikhail and Mikhail Play Chess* by Kristaps Pētersons. He has also conducted the ballets *La dame aux camélias* and *Three Meetings*. Lakstīgala has collaborated with the Orchestra *Rīga*, the Lithuanian National Symphony Orchestra, the Orchestra Sinfonica di Bari and the Berlin Symphony Orchestra.

Together with the Liepāja Symphony Orchestra, Lakstīgala has premiered the Latvian Symphony by Kārlis Lācis, the Liepāja Concerto No. 9 *Gliese 587* by Juris Karlsons, Santa Ratniece's Liepāja Concert No. 7 for piano and orchestra, Richards Dubra's Symphony No. 2 and *Sinfonia C* by Andris Vecumnieks. As a conductor, Lakstīgala has toured in Germany, Turkey, Lithuania, Italy and Brazil.

Lakstīgala won first place in the International Wind Instrument Competition in Jastrzębie-Zdrój (Poland, 2000) as well as the Jurjānu Andrejs International Woodwind Competition in Latvia in 2001. As a conductor, he received the 2010 Latvian Grand Music Award for best debut.

Vestards Šimkus pieder pie Latvijas atskaņotājmākslinieku paaudzes, kas līdz mūzikas augstskolai un profesionālās karjeras sākumam nonāca atjaunotās neatkarības laikā. Viņiem kļuva pieejamas studijas ārzemēs, brīvas koncertdarbības iespējas visā pasaulē, kontrakti ar respektabliem skaņu ierakstu namiem – tāpat tas, kā diemžēl pietrūka Vestarda Šimkus, Armanda Ābola, Reiņa Zariņa, Andreja Osokina, Artas Arnicānes, Diānas Ketleres pirmajiem skolotājiem Teofilam Biķim, Sergejam Osokinam, Ilzei Graubiņai, Rafi Haradžanjanam, kurus no pelnītās atzinības Rietumu koncertzālēs nošķīra dzelzs priekšsargs. Pretstatā viņiem Vestarda Šimkus un viņa vienaudžu karjerai bija brīvi atvērtas durvis jau no paša sākuma. Vismaz teorētiski, jo jebkuram starptautisku panākumu stāstam apakšā ir arī pamatīgi finansiāli resursi, ar kuriem atjaunotā Latvijas valsts nevarēja lepoties.

Tādēļ arī Vestards Šimkus, tāpat kā Andrejs Osokins – Sergeja Osokina dēls un Georgija Osokina vecākais brālis – šai ziņā salīdzināms ar kādu citu vienaudzi no atšķirīgas atskaņotājmākslas sfēras – vijolnieci Baibu Skridi. Viņa bija pirmā no latviešu vijolniecēm sievietēm, kas, sākot ar 90. gadiem, izveidoja tik spožu muzikālu plejādi (Baibai Skridei sekoja Vineta Sareika, Paula Šūmane, Elīna Bukša, Laura Zariņa, Kristīne Balanas), un, pēc pašas vijolnieces daudzkārt teiktā, gan viņas pašas, gan arī viņas māsu – pianistes Laumas Skrides un altistes Lindas Skrides – agrīnos panākumus kaldināja nepārtraukts un pašai izliecīgs ģimenes atbalsts. Tieši diriģents Arnolds Skride un pianiste Līga Skride bija pirmie, kas organizēja savu meitu koncertus, meklēja finansējumu braucieniem uz starptautiskiem konkursiem, veidoja emocionāli labvēlīgu ikdienas vidi un beigās guva pelnīto gandarījumu.

Vestarda Šimkus dzīvē notika tieši tāpat. Viņš dzimis muzikālā un inteligentā ģimenē – tēvs Gunārs Šimkus savulaik bijis komponista Viļņa Šmīdberga domubiedrs ārtroka grupā *Katedrāle*, māte Iveta Šimkus ir dzejniece un literatūras skolotāja, jaunākā māsa Aurēlija Šimkus – pianiste. Kopš 2012. gada viņš ir dziedātājas Elīnas Šimkus dzīvesbiedrs. Arī Vestards Šimkus intervijās vienmēr uzsvēris tuvinieku atbalstu, un arī tas viņam palīdzējis studijās ārpus Latvijas un karjeras pirmajā posmā. Pianista gūto balvu saraksts ir vērienīgs – te jānosauc kaut vai uzvara Marijas Kanalsas konkursā Barselonā 2009. gadā un līdzvērtīgs triumsfs Ferenca Lista konkursā Losandželosā septiņus gadus agrāk. Izvērsti uzskaitījums būtu arī Vestarda Šimkus pedagogiem un meistarklašu vadītājiem – klavierspēles docētāju vidū zināmākie ir Dmitrijs Baškirovs Madridē, Vadims Suhanovs Minhenē, Daniels Pollaks Losandželosā.

Pašlaik Vestardam Šimkum ir 37 gadi. Pianisma vēsture liecina, ka daudzas radošas virsotnes vēl priekšā, ka vairākas mākslinieciskā brieduma pakāpes vēl nemaz nav sasniegtas. Jācer, ka nākotnē tās iezīmēsies ar vēl drosmīgāku repertuāra izvēli, taču Vestarda Šimkus radošajai darbībai jau tagad ir kāda principiāla atšķirība no viņa izcilajiem vienaudžiem Reiņa Zariņa, Andreja Osokina vai Georgija Osokina. Viņš ir ne

tikai pianists, bet arī komponists. Pirmie opusi radīti jau Emīla Dārziņa Mūzikas vidusskolā kompozīcijas studijās pie Pētera Vaska, bet tālāk pēc klavieru parafrāzēm, variācijām, fantāzijām (tipisks paraugs, piemēram, skaņdarbs *Astora Pjaccollas sirdspukstī*) sekoja aizvien drošāks un nopietnāks veikums.

Par zināmu robežšķirtni jānosauc 2008. gads, kad Dziesmu svētku simfoniskās mūzikas programmā izskanēja Vestarda Šimkus Pirmais klavierkoncerts, un pēc tam autora iztēle atraisījās vēl vairāk. Otrais klavierkoncerts *Man labvēlīgā tumsā* ar Imanta Ziedoņa epigrāfu rakstīts solistam un korim, pēc tam, gluži dabiski, klajā nāca 2018. gada Garīgās mūzikas festivālam komponētā *Missa brevis*, bet klavierēm solo radīta sonāte *Gaismas gadiem tālu*. Līdztekus tam – ar gluži avangardisku regtaimu iesāktā mūzika Alesandro Bariko vēstījumam par neparastu un skumju pianista likteni koncertizrādē *Novecento – Tūkstošdeviņsimt*, kur stāstnieka lomā iejutās Kristaps Ķeselis (un par sliktu nenāktu arī atkārtoti uzvedumi ar Maksimu Buselu, Mārtiņu Meieru, Āri Matesoviču), savukārt klavieru kvinteta +33 C pastorālie gleznojumi karstā un viegli dūmakainā gaisā pie kāda Latvijas ezera vai upes iederētos arī nākamo gadu vasaras koncertsezonās.

Uzreiz rodas jautājums – vai Vestarda Šimkus oriģināldarbu stilistikā atslēga meklējama arī viņa klavierrepertuāra un publiski pausto muzikālo simpātiju un antipātiju kontekstā? Un jāteic, ka vairākas paralēles tiešām velkamas, ja salīdzina šajā albumā iekļauto Pirmo klavierkoncertu, ciklu *Sapņu ainas*. *Devīņas etīdes* un opusu *Likteņa vārti* ar autora gara radināto veikumu. Pirmkārt, Vestards Šimkus sevi ne bez iemesla sauc par romantiski domājošu un jūtošu mākslinieku, tādēļ viņa jaunrade sabalsojas ar komponistu un pianistu Ludviga van Bēthovena, Friderika Šopēna, Roberta Šūmaņa, Ferenca Lista, Sergeja Rahmaninova trauksmaino fantāziju un koloritajām tēlu metamorfozēm. Otrkārt, romantisma skaņumākslas neatņemama sastāvdaļa ir virtuozitāte, un šeit Vestards Šimkus pilnā mērā īsteno savu pianistisko potenciālu – klavieru faktūra iemirdzas aizvien jaunās variācijās, ritma un harmoniju viļņi saduras viens pret otru. Treškārt, Vestarda Šimkus priekšteči ļoti asi reaģēja uz virtuozu tukšumu, un arī latviešu autors savā mūzikā atrod vietu apcerei, meditācijai, liriski klusinātiem brīžiem, kontemplatīvam vērojumam.

Romantisma harmoniskā valoda vienā brīdī pārauga pati sevi, komplicētām vertikālēm pēkšņi kļūstot par atonālām struktūrām, un Vestarda Šimkus daiļrade dažbrīd rada līdzīgu iespaidu – vairākās ekspresīvu pasāžu plūsmās un akordu sablīvējumos par stabilu tonalitāti vairs runāt nevar. Tomēr Vestards Šimkus Arnolda Šēnberga racionālismu uzlūko bez kādas sajūsmas, viņam daudz tuvāka ir Aleksandra Skrjabinas eksaltācija un galējie kontrasti. Un Vestarda Šimkus radošās pasaules izteiksmība un vēriens atsauc atmiņā vēl trīs citus meistaros – itāli Ferručo Buzoni, persiešu izcelsmes angli Kaikhosru Šapurdzī Sorabdži un amerikāni Leo Ornsteinu. Tiesa, Vestards Šimkus pret klausītāju ir pretimnākošāks – arī Buzoni klavierkoncertā skan koris, bet latviešu komponists tomēr piedāvā kompaktāku formu, kuras izvērsumos ir stipri mazāk klāsteru, nekā Ornsteina sonātēs, un jūtami lakoniskākas muzikālās idejas par Sorabdži *Opus clavicembalisticum*

atklāsmēm četrarpus stundu garumā. Taču līdzības tomēr paliek – vēlinā romantisma semantika, grūti aplāpējama emociju aizrautība, polifoni bagātīgs izklāsts.

Vestarda Šimkus Pirmajam klavierkoncertam ir apakšvirsraksts *Veltījums neērtajam cilvēkam*, un arī tas norāda, ka autoru ar viņa kompozīcijas skolotāju Pēteri Vasku vieno ne tikai vairāki pēc iespējas spilgtāk paustu izjūtu kāpinājumu nolūkiem izmantoti laikmetīgās skaņumākslas parametri, bet arī mūzikas ētiskās dimensijas, arī vienmēr aktuālu sociālpsiholoģisku tēmu klātbūtne un vēlēšanās ielūkoties sava laikabiedra dvēselē, atainot viņa domas un pārdzīvojumus. Desmit gadus vēlāk komponētajā partitūrā *Likteņa vārti* stīgu orķestra vietā stājies simfoniskais sastāvs, un šis opuss uztverams vienlaikus kā Pirmā klavierkoncerta rezumējums un turpinājums – šķiet, ka līdztekus spriegākai formai pieaudzis arī muzikālo impulsu un tēlojumu dramatisms un daudznozīmība.

Pa vidu – 2014. gada cikls *Sapņu ainas. Deviņas etīdes klavierēm*, kur romantiskā fantāzija ieguvusi gluži sirreālu veidolu, bet emociju un raksturu kontrasti izteikti visnotaļ vizuālā plastiskumā. Tātad – drīzāk nevis Roberts Šūmanis, bet gan Lotreamons, Gijoms Apolinērs, Georgs Trāklis. Arī Johans Sebastiāns Bahs, jo sestā etīde *Aizmirtais sapnis* veltīta tieši viņam. Taču citkārt barokālu ornamentāliķu un filosofisku apceri aizstāj dramatisku un lirisku sapņojumu, vīziju, pieredzējumu maiņas ar iepriekšminētajiem dzejniekiem raksturīgo traģisma piesitienu un, vēl jo vairāk, neviennozīmīgām tulkojuma iespējām – čūska pārvēršas sudrabtumšos kokos, nesteidzīgam skatienam uz peldošām zvaigznēm seko cunami sākotnējā statika un tūlītējais skaņu masas nogrūvums, bet astoto daļu *Realitāte* uzreiz nomaina fināls *Lodes*. Uz jautājumu, tieši kādas lodes te domātas – ķēdēs iekārti smagi metāla objekti vai no ieroča izšautas patronas –, drošas atbildes nav.

Vienu gan var pateikt – *Sapņu ainu* skaņurakstam, tāpat kā Pirmajam klavierkoncertam un *Likteņa vārtiem*, piemīt arī kinomūzikas raksturs un specifika. Un tas nepārsteidz, ņemot vērā to, ka Vestards Šimkus divreiz ieguvis Nacionālo kino balvu *Lielais Kristaps* – par mūziku Lailas Pakalniņas *Ausmai* un Ģiedres Beinorūtes *Elpai marmorā*. Atšķirība vien tā, ka abi opusi klavierēm un orķestrim drīzāk piederīgi spēlfilmās žanram, kamēr *Sapņu ainas* līdzinās animācijai – ja atmiņā atsauc visas ar Amerikas Kinoakadēmijas balvu godalgotās īsfilmas, tiešākā sasaukšanās būtu ar Tairona Montgomerija 1996. gada *Meklējumu* vai Kunio Kato 2008. gada *Mazo kubu namu*. Varbūt Vestarda Šimkus iztēli rosinātu sadarbība ar Lizeti Upīti, Gintu Zilbalodi vai Vladimiru Ļeščovu?

Absolūtais vairums no pagātnes animācijas mantojuma uz Latvijas kinoekrāniem nekad nav izrādīts, un Latvijas koncertrepertuāram tāpat nāktu par labu vismaz dažas Sorabdži, Ornsteina un Buzoni partitūras. Savukārt Vestarda Šimkus komponista darbībai vēl ir, kur izvērsties – ja reiz Ferručo Buzoni radījis operu *Doktors Fausts*, kādēļ latviešu opera patiešām nevarētu būt ar Tomasa Manna, nevis Gētes sižetu? Nav šaubu, ka par šajām

tēmām Vestardam Šimkum būtu, ko teikt. Jebkurā gadījumā ceru arī uz mazāk grandiozu plānu īstenošanos – lai arī cik virtuozji ir Vestarda Šimkus oriģināldarbi, kādreiz taču varētu rast iespēju salīdzināt paša autora versiju ar, piemēram, Reiņa Zariņa sniegumu. Un iespējams iztēloties arī koncertu, kurā Vestards Šimkus kā viesmākslinieks pievienotos triju Osokinu priekšnesumam – jāsaskaņo tikai kalendāri un jāizvēlas īstais repertuārs.

Armands Znotiņš

Vestards Šimkus ir viens no mūsdienu vadošajiem Latvijas mūziķiem ar spožu koncertdarbību Eiropā, ASV, Vidējos Austrumos, Ķīnā un Japānā. Mācījies Emīla Dārziņa Mūzikas vidusskolā, kur viņa klavierspēles pedagogi bija Ruta Švinka, Līgita Muižarāja, Teofilis Biķis un Sergejs Osokins, bet kompozīcijas skolotājs – Pēteris Vasks. Studējis Karalienes Sofijas Mūzikas augstskolā Madridē pie Dmitrija Baškirova, Dienvidkalifornijas universitātē Losandželosā pie Daniela Pollaka un Riharda Štrausa konservatorijā Minhenē pie Vadima Suhanova. Piedalījies meistarklasēs pie Džoanas Hevilas, Aleksandra Saca, Igora Žukova un Lazara Bermana.

Vestarda Šimkus uzmanības centrā ir 19. gadsimta romantisma dižākie komponisti – Francis Šūberts, Fēlikss Mendelszons, Frideriks Šopēns, Roberts Šūmanis, Ferencs Lists, Rihards Vāgners, Pēteris Čaikovskis, Edvards Grīgs. Senākā pagātnē repertuārs ietiecas ar Johana Sebastiāna Baha, Georga Frīdriha Hendeļa, Antonio Solēra, Jozefa Haidna, Volfganga Amadeja Mocarta un Ludviga van Bēthovena mūziku, bet 20. gadsimtā – ar Kloda Debisī, Aleksandra Skrjabina, Sergeja Rahaņinova, Morisa Ravela, Džordža Gēršvina darbiem. Pirmatskaņojis Pētera Vaska klavierdarbu ciklu *Gadalaiki*, Andra Dzenīša Pirmo Liepājas koncertu *Duāļisms*, Santas Ratnieces Septīto Liepājas koncertu.

Vestarda Šimkus oriģināldarbi spēlēti kopā ar Latvijas Nacionālo Simfonisko orķestri un diriģentu Andri Pogu, Valsts kamerorķestri *Sinfonietta Rīga* un diriģentu Normundu Šnē, Liepājas simfonisko orķestri un diriģentu Atvaru Lakstīgalu, Latvijas Radio kori un diriģentu Sigvardu Kļavu, Spīķeru stīgu kvartetu. Muzicējis ar diriģentiem Vasiliju Sinaiski, Andri Nelsonu, Karelu Marku Šišonu, Eri Klāsu. Uztājies nozīmīgākajās pasaules koncertzālēs – Vīnes Koncertnamā, Berlīnes Koncertnamā, Tokijas pilsētas operā, Francijas Radio koncertzālē Parīzē, Amsterdamas *Concertgebouw* zālē, Stokholmas Bervalda zālē un Koncertnamā, Maskavas konservatorijā, Šanhajas Austrumu mākslas centrā. Piedalījies Šlēsvigas-Holšteinas, Lucernas, Lokenhauzas, Reingavas, Bergenas un *Kisingenes vasaras* festivālos. Multimedijālos mūzikas, teātra un dzejas projektos sadarbojies ar režisoru Dmitriju Petrenko, dzejnieku Imantu Ziedoni, aktrisi Rēziju Kalniņu.

Ieskaņojis augstu novērtētus soloalbumus, tostarp monogrāfiskas programmas ar Aleksandra Skrjabina, Sergeja Rahaņinova, Riharda Vāgnera, Pētera Vaska, Glēna Gūlda, Ludviga van Bēthovena, Antonio Solēra darbiem. Daudzu starptautisku konkursu laureāts (1. vieta Baļa Dvarjona jauno pianistu konkursā Viļņā 1994. gadā, 1. vieta un *Grand Prix* Friderika Šopēna jauno pianistu konkursā Polijā 1996. gadā, 1. vieta un Grand

Prix atskaņotājmākslinieku konkursā Stokholmā 2001. gadā, 1. vieta Ferencs Lista pianistu konkursā Losandželosā 2002. gadā, 1. vieta 5. Pasaules klavieru olimpiādē Bādkisingenē 2007. gadā, 1. vieta Marijas Kanalsas pianistu konkursā Barselonā 2009. gadā). Lielā mūzikas balva (2002 un 2009). Nacionālā kino balva *Lielais Kristaps* (2016 un 2018). Apbalvots ar Triju Zvaigžņu ordeni, Igaunijas Baltās zvaigznes ordeni, Polijas Zelta ordeni.

Liepājas Simfoniskais orķestris (LSO) ir vecākais orķestris Baltijas valstīs. Latvijā tas aizvien ir vienīgais profesionālais orķestris ārpus galvaspilsētas. Liepājas simfoniskā orķestra pirmsākumi meklējami 1881. gadā, kad tika dibināta pirmā Baltijas filharmonija. Orķestris uzplaukumu sasniedza vācu diriģenta un komponista Hansa Hohapfela vadībā, kurš Liepājā strādāja no 1894. gada līdz 1928. gadam. Pēc Otrā pasaules kara orķestra darbība tika atjaunota 1947. gadā Liepājas Mūzikas vidusskolā tās ilggadējā direktora un diriģenta Valda Vikmaņa vadībā. Būtiski nopelni orķestra radošajās gaitās bijuši arī obojstam un diriģentam Laimonim Trūbam.

Jauna lappuse Liepājas Simfoniskā orķestra vēsturē sākās 1986. gadā ar profesionāla orķestra statusu. No 1988. gada līdz 1991. gadam orķestri vadīja diriģents Mihails Orehovs. Nozīmīgs posms Liepājas Simfoniskā orķestra darbībā bija laiks no 1992. gada līdz 2009. gadam, kad tā mākslinieciskais vadītājs un galvenais diriģents bija Imants Resnīšs. Viņš būtiski paplašināja orķestra darbības diapazonu. Līdztekus koncertiem Liepājā, Rīgā un citās Latvijas pilsētās uzsāktas ārzemju viesturnejas, kur vēlākajos gados muzicēts ne tikai Baltijas valstīs, bet arī Ķīnā, Japānā, Indijā, Grieķijā un Azerbaidžānā.

Par nozīmīgu tradīciju kļuvis Imanta Rešņa 1993. gadā aizsāktais Starptautiskais Pianisma zvaigžņu festivāls, kas 2016. gadā pārtapis par Liepājas Starptautisko zvaigžņu festivālu ar vēl citu instrumentālistu un operdziedātāju daļību. 2010. gadā atjaunināts gadu desmitiem senu tradīciju pārstāvošais koncertcikls *Liepājas vasara*, kas tagad festivāla formā piedāvā gan simfoniskos, gan kameramūzikas koncertus. 2021. gadā, godinot Liepājas operas, Tautas konservatorijas un Mākslas skolas dibinātāju Ēvaldu Rimbenieku, aizsākts arī Dienvidkurzemes festivāls *Rimbenieks*.

No 2010. gada līdz 2017. gadam Liepājas Simfonisko orķestri vadīja Atvars Lakstīgala. Kopš 2017. gada tā mākslinieciskais vadītājs ir lietuviešu diriģents Gintars Rinkevičs. 2015. gadā Liepājas simfoniskais orķestris ar svinīgiem atklāšanas koncertiem ieskandināja savu jauno mājvietu – koncertzāli *Lielais dzintars*. Šajā laikā orķestris izveidoja ciešu sadarbību ar mūzikas ierakstu namiem *Toccata Classics*, *Wergo* un *Odradek Records*.

Orķestra īpašā uzmanības lokā ir Latvijas komponistu mūzika. Liepājas Simfoniskais orķestris ierosinājis radīt 12 *Liepājas koncertu* ciklu, ko komponējuši Andris Dzenītis, Ēriks Ešenvalds, Santa Ratniece, Rihards Zaļupe, Arturs Maskats, Platons Buravickis, Vilnis Šmīdbergs, Juris Karlsons, Kārlis Lācis, Rihards Dubra, Andris Vecumnieks un Kristaps Pētersons. Vēlāk iniciēts Latvijas simtgades simfoniju cikls, kurā pirmatskaņotas Jāņa

Lūsēna, Imanta Kalniņa, Andra Vecumnieka, Kārļa Lāča un Riharda Dubras simfonijas.

Orķestris regulāri sadarbojies ar ievērojamiem solistiem, to vidū bijuši pianisti Lazars Bermans, Staņislavs Igoļinskis, Macejs Gžibovskis, Mūza Rubackīte, Antons Ļahovskis, Brižita Anžerē, Sergejs Osokins, Andrejs Osokins, Agnese Egliņa, Vestards Šimkus, Reinis Zariņš, klarnetists Guntis Kuzma, flautiste Dita Krenberga, vijolnieki Gidons Krēmers, Ilze Zariņa, Kristīne Balanas, Paula Šūmane, trompetists Sergejs Nakarjakovs, čellisti Dāvids Gērings, Kristīne Blaumane, Margarita Balanas, altists Maksims Risanovs, dziedātāji Aleksandrs Antoņenko, Maija Kovaļevska, Egils Siliņš. Liepājas simfoniskais orķestris vairākkārt ieguvis Latvijas mūzikas ierakstu gada balvu *Zelta mikrofonis*, bet Latvijas valsts augstāko apbalvojumu mūzikā – Lielo mūzikas balvu – saņēmis 2006. gadā un 2017. gadā.

iso.lv

Atvars Lakstīgala mūziķa karjeru sācis kā profesionāls mežradznieks – šis instruments uz koncertskatuves spēlēts no 1997. gada līdz 2010. gadam. Mežraga spēle apgūta pie Arvīda Klišāna, Jāzepa Vītola Latvijas Mūzikas akadēmijā absolvēta arī pūtēju orķestra diriģēšanas specialitātē (Jāņa Puriņa klasē) un simfoniskā orķestra diriģēšanas nodaļā (Imanta Rešņa klasē). Maģistrantūrā studēts Berlīnes Mākslu universitātē pie Luca Kēlera. Profesionālā meistarība papildināta meistarklasēs pie Heinriha Šifa, Vasilija Sinaiska, Leonīda Grīna, Nēmes Jervi un Pāvo Jervi.

No 2010. gada līdz 2017. gadam Atvars Lakstīgala bijis Liepājas simfoniskā orķestra galvenais diriģents. Atvara Lakstīgala operrepertuāru veido Džuzepes Verdi *Traviata*, *Masku balle*, *Makbets*, Džakomo Pučīni *Triptihs* un *Toska*, Pētera Čaikovska *Jevgeņijs Oņegins*, Sergeja Prokofjeva *Mīla uz trim apelsīniem*. Kopā ar Aināru Rubiķi diriģēta pirmizrāde Kristapa Pētersona operai *Mihails un Mihails spēlē šahu*, vadītas arī baleta izrādes *Kamēliju dāma* un *Tīrs tikšanās*. Sadarbojies ar Orķestri Rīga, Lietuvas Valsts simfonisko orķestri, Bari simfonisko orķestri, Berlīnes simfonisko orķestri.

Kopā ar Liepājas Simfonisko orķestri Atvars Lakstīgala pirmatskaņojis Kārļa Lāča *Latvju simfoniju*, Jura Karlsona Devīto Liepājas koncertu *Gliese 581*, Santas Ratnieces Septīto Liepājas koncertu klavierēm un orķestrim, Riharda Dubras Otro simfoniju, Andra Vecumnieka *Sinfonia C*. Diriģenta viesturneju amplitūda aptver Vāciju, Turciju, Lietuvu, Itāliju un Brazīliju.

Starptautisku konkursu laureāts (1. vieta pūšaminstrumentu konkursā Jastržebije Zdrojā Polijā 2000. gadā un Jurjānu Andreja pūšaminstrumentu konkursā 2001. gadā). Lielo mūzikas balvu ieguvis kā diriģents 2010. gadā kategorijā *Par izcilu debiju*.